ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
20 Ιουνίου 1985 *

Στην υπόθεση 228/84,

Maurice Pauvert, μόνιμος υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος, Mamer, 8, Cité Mameranus, επικουρούμενος και εκπροσωπούμενος από το δικηγόρο και αντίκλητό του Victor Biel, δικηγόρο Λουξεμβούργου, 18 A, rue des Glacis,

προσφεύγων,

κατά

Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενου από το γραμματέα του Jean-Aimé Stoll, και τον Marty-Gauquie, επικουρούμενους από τη Lucette Defalque, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την έδρα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, 29, rue Aldringen,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι το υπ' αριθ. 2517 υπηρεσιακό σημείωμα της ΑΔΑ, της 17ης Μαρτίου 1983, επέχει θέση προαγωγής του προσφεύγοντος από το βαθμό D2 στο βαθμό D1,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

συγκείμενο από τους O. Due, πρόεδρο τμήματος, P. Pescatore και K. Bahlmann, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Sir Gordon Slynn
γραμματέας: D. Louterman, υπάλληλος διοικήσεως

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 6ης Ιουνίου 1985,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα πραγματικά περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 12 Σεπτεμβρίου 1984, ο Maurice Pauvert, μόνιμος υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος προσελήφθη στην Επιτροπή ως οδηγός το 1973 και μετατέθηκε το 1978 στο Ελεγκτικό Συνέδριο με το βαθμό D 2, άσκησε προσφυγή, με την οποία ζητεί, αφενός, να αναγνωριστεί ότι το υπηρεσιακό σημείωμα της ΑΔΑ, της 17ης Μαρτίου 1983, που απευθύνεται στον ίδιο, επέχει θέση βαθμολογικής προαγωγής του από το βαθμό D 2 στο βαθμό D 1, και, αφετέρου, εφόσον παρίσταται αναγκαίο, να ακυρωθεί το υπηρεσιακό σημείωμα της 12ης Ιουλίου 1983, με το οποίο η ΑΔΑ απέρριψε τη σχετική διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος.

2 Από το φάκελο της δικογραφίας προκύπτει ότι στις 16 Φεβρουαρίου 1983 το Ελεγκτικό Συνέδριο δημοσίευσε την υπ' αριθ. CC/D/1/83 ανακοίνωση κενής θέσεως, σχετικά με τη « θέση επικεφαλής ομάδας — οδηγού (σταδιοδρομίας D 1) ». Σύμφωνα με την ανακοίνωση αυτή, οι υποψήφιοι για την εν λόγω θέση έπρεπε να έχουν « δεκαπενταετή πείρα οδηγού » οι δε « αιτήσεις μεταθέσεως » έπρεπε να υποβληθούν το αργότερο στις 10 Μαρτίου 1983. Κατόπιν της ανακοινώσεως αυτής, μόνο ένας υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο M. Q. (με βαθμό D 2 και δικαίωμα προαγωγής), υπέβαλε υποψηφιότητα και ζήτησε τη βαθμολογική προαγωγή του.

3 Εντούτοις, η ΑΔΑ δεν έλαβε υπόψη της αυτή την αίτηση υποψηφιότητας, αλλά προσέφερε τη θέση στον προσφεύγοντα, όπως προκύπτει από το επίδικο υπηρεσιακό σημείωμα υπ' αριθ. 2517, που απηύθυνε στον προσφεύγοντα ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στις 17 Μαρτίου 1983, και το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα αποσπάσματα:

« Όπως σας ανακοίνωσα σήμερα, ... προτίθεμαι να πληρώσω την κενή θέση του βαθμού D 1 (οδηγού) που υπάρχει στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

...

Μετά από εξέταση των ικανοτήτων σας, είμαι διατεθειμένος να σας διορίσω στη θέση αυτή με το βαθμό D 1, εφόσον μου δηλώσετε ότι είστε ικανός να εκπληρώσετε τα καθοριζόμενα καθήκοντα..., και ότι συμφωνείτε με το διορισμό. Στην περίπτωση αυτή, θα προβώ στο διορισμό σας... ».

1974

Την επομένη, ο προσφεύγων δήλωσε ότι συμφωνεί με την πρόταση αυτή.

4 Εντούτοις, ο διορισμός αυτός δεν πραγματοποιήθηκε. Αντιθέτως, στις 7 Ιουλίου 1983, ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου υπέγραψε, υπό την ιδιότητά του ως ΑΔΑ, νέα ανακοίνωση κενής θέσεως υπ' αριθ. CC/D/2/83. Από την ανακοίνωση αυτή προκύπτει ότι η τελευταία « ακυρώνει και αντικαθιστά την ανακοίνωση κενής θέσεως υπ' αριθ. CC/D/1/83 » και ότι οι υποψήφιοι για την εν λόγω θέση έπρεπε να έχουν επαγγελματική πείρα « τουλάχιστον δεκαπέντε ετών, από τα οποία οκτώ ως οδηγοί ».

5 Μετά τη δεύτερη αυτή ανακοίνωση, η ΑΔΑ προέβη σε συγκριτική εξέταση των προσόντων όλων των εχόντων δικαίωμα προαγωγής υπαλλήλων, συμπεριλαμβανομένων και των προσόντων του προσφεύγοντος και του Μ.Q. Αν και ο προϊστάμενος του Τμήματος Προσωπικού και Διοικήσεως πρότεινε την προαγωγή του Μ.Q., η ΑΔΑ αποφάσισε να μην πληρώσει τη θέση με βαθμολογική προαγωγή, αλλά να προσφύγει στη διαδικασία του εσωτερικού διαγωνισμού. Κατά συνέπεια, στις 16 Μαΐου 1984 δημοσιεύτηκε η υπ' αριθ. CC/D/2/83 προκήρυξη εσωτερικού διαγωνισμού. Σύμφωνα με την προκήρυξη αυτή, μπορούσαν να λάβουν μέρος στο διαγωνισμό υποψήφιοι « οι οποίοι αποδεικνύουν επαγγελματική πείρα, σχετική με τα καθήκοντα της κατηγορίας D, τουλάχιστον δεκαπέντε ετών, από τα οποία οκτώ τουλάχιστον ως οδηγοί ».

6 Στις 27 Ιουνίου 1984, ο προσφεύγων υπέβαλε διοικητική ένσταση, υπό την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, με την οποία ζητούσε, κατ' ουσία, από την ΑΔΑ « να επισημοποιήσει το διορισμό (του) στην κενή θέση D 1 όπως προέβλεπε το υπ' αριθ. 2517 υπηρεσιακό σημείωμα ». Η ΑΔΑ απέρριψε ρητώς την ένσταση αυτή με υπηρεσιακό σημείωμα που απηύθυνε στον προσφεύγοντα στις 12 Ιουλίου 1984, και το οποίο ήταν διατυπωμένο ως εξής:

« ...

Το υπ' αριθ. 2517 υπηρεσιακό σημείωμα της 17ης Μαρτίου 1983 αποτελεί πράγματι δέσμευση της ΑΔΑ να πληρώσει τη θέση επικεφαλής ομάδας-οδηγού (σταδιοδρομία D 1) με βαθμολογική προαγωγή σας στη θέση αυτή.

Η ΑΔΑ ανέλαβε τη δέσμευση αυτή, όπως απαιτεί το άρθρο 45, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων, μετά από συγκριτική εξέταση των προσόντων των υπαλλήλων που έχουν σειρά προαγωγής ... Η εξέταση αυτή έγινε, εννοείται, υπό το φως των προϋποθέσεων που ορίζει η υπ' αριθ. CC/D/1/83 ανακοίνωση κενής θέσεως.

Όμως, μετά την αποστολή, στις 17 Μαρτίου 1983, του προαναφερθέντος υπηρεσιακού σημειώματος υπ' αριθ. 2517, επιστήθηκε η προσοχή της ΑΔΑ επί του γεγονότος ότι, μολονότι την εποχή εκείνη είχατε επαγγελματική πείρα 15 ετών ή και περισσότερο, δεν είχατε αποκτήσει την πείρα αυτή εξ ολοκλήρου, όπως, εντούτοις, απαιτούσε η ανακοίνωση κενής θέσεως, υπό την ιδιότητα του οδηγού (" δεκαπενταετή πείρα οδηγού ").

...

Το γεγονός αυτό και μόνο ήταν ικανό να καταστήσει παράνομη ενδεχόμενη προαγωγή σας στην προς πλήρωση θέση και να συνεπιφέρει την ακύρωσή της σε περίπτωση αμφισβητήσεώς της ενώπιον του Δικαστηρίου.

...

Πάντως, προκειμένου να προστατεύσει τα δικαιώματα όλων των ενδιαφερομένων, μεταξύ των οποίων και τα δικά σας, και προκειμένου να τηρήσει την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η ΑΔΑ αποφάσισε να επαναλάβει από την αρχή την όλη διαδικασία.

...

(Η) νέα ανακοίνωση κενής θέσεως, χωρίς καθόλου να σας βλάπτει, σας παρείχε το δικαίωμα να περιληφθείτε μεταξύ των υπαλλήλων που μπορούσαν να προαχθούν στη θέση αυτή.

...

Όμως, /η/ νέα συγκριτική εξέταση κατέδειξε ότι πολλοί υπάλληλοι της κατηγορίας D είχαν επαγγελματική πείρα που ανταποκρινόταν άνετα στις προϋποθέσεις που όριζε η υπ' αριθ. CC/D/2/83 ανακοίνωση κενής θέσεως της 7ης Ιουλίου 1983, η επαγγελματική δε εικόνα των υπαλλήλων αυτών παρουσίαζε μεγάλες ομοιότητες.

Η ΑΔΑ, κάνοντας μεν χρήση της διακριτικής εξουσίας που διαθέτει στο θέμα αυτό, ενεργώντας όμως προς το συμφέρον τόσο της υπηρεσίας όσο και όλων των ενδιαφερομένων, αποφάσισε τότε να μην προβεί στην πλήρωση της θέσης με βαθμολογική προαγωγή, αλλά να προσφύγει στη διαδικασία του εσωτερικού διαγωνισμού που προβλέπεται ρητώς στο άρθρο 29 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, κρίνοντας ότι ένας διαγωνισμός βάσει τίτλων και εξετάσεων, τον οποίο θα οργάνωνε αμερόληπτη και ανεξάρτητη επιτροπή, αποτελούσε τον πλέον λογικό τρόπο κρίσεως των υποψηφίων.

Η ΑΔΑ, ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, δεν σας προξένησε καμία βλάβη. Φυσικά, μπορείτε να υποβάλετε υποψηφιότητα και να συμμετάσχετε στο διαγωνισμό αυτό.

... »

7 Προς στήριξη της προσφυγής του, ο προσφεύγων ισχυρίζεται, πρώτον, ότι το υπ' αριθ. 2517 υπηρεσιακό σημείωμα αποτελεί έγκυρη απόφαση προαγωγής έναντι αυτού. Πράγματι, μετά την κοινοποίηση του υπηρεσιακού αυτού σημειώματος, η ΑΔΑ δεν διέθετε πλέον διακριτική εξουσία· επομένως, η βαθμολογική προαγωγή συνετελέσθη όταν ο προσφεύγων εξέφρασε τη συμφωνία του επί της εν λόγω κοινοποιήσεως. Εξάλλου, αν η ΑΔΑ έκρινε ότι το σφάλμα κατά την εκτίμηση των προσόντων του προσφεύγοντος δεν επέτρεπε το διορισμό του, το εν λόγω υπηρεσιακό σημείωμα έπρεπε, εν πάση περιπτώσει, να παραγάγει αποτελέσματα μετά την έκδοση της δεύτερης ανακοινώσεως κενής θέσεως, στις προϋποθέσεις της οποίας ανταποκρινόταν πλήρως ο προσφεύγων. Έτσι, η τελευταία αυτή ανακοίνωση εξαφάνισε κάθε ενδεχόμενη αρχική παρατυπία και, επομένως, στο διάστημα μεταξύ των ημερομηνιών εκδόσεως των δύο ανακοινώσεων, το πολύ να υπήρξε « σχετική και δυνητική ακυρότητα » η οποία δεν μπορούσε πλέον να αντιταχθεί στον προσφεύγοντα.

8 Δεύτερον, ο προσφεύγων επικαλείται παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Τονίζει ότι δεν είχε κανένα λόγο να υποθέσει ότι η διαδικασία προαγωγής του πάσχει από οποιαδήποτε παρατυπία, δεδομένου ότι στην ΑΔΑ εναπόκειται να μειώσει, αν πρέπει, τον απαιτούμενο χρόνο επαγγελματικής πείρας, όπως το έπραξε, εξάλλου στην προκειμένη περίπτωση.

9 Τέλος, ο προσφεύγων επικαλείται παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης. Υπενθυμίζει ότι η ΑΔΑ αναγνωρίζει ότι διέπραξε σφάλμα όταν ανέλαβε τη δέσμευση να τον προαγάγει. Το σφάλμα, όμως, αυτό και μόνο αρκεί για να αποδειχτεί ότι υπήρξε στιγμιαία παραβίαση της προαναφερθείσας αρχής.

10 Το Ελεγκτικό Συνέδριο τονίζει ότι η ανάληψη της υποχρεώσεως πληρώσεως της εν λόγω θέσεως με βαθμολογική προαγωγή του προσφεύγοντος οφείλεται σε εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών δεδομένων από την ΑΔΑ, λόγω απουσίας επαρκών λεπτομερών στοιχείων από τα ατομικά δελτία του προσφεύγοντα. Όταν η ΑΔΑ έλαβε γνώση των πραγματικών περιστατικών, προτίμησε να επαναλάβει τη διαδικασία του διορισμού, τηρώντας τη νομιμότητα και κατά τρόπο που να επιτρέπει στον προσφεύγοντα να υποβάλει υποψηφιότητα για την κενή θέση.

11 Κατά το Ελεγκτικό Συνέδριο, εφόσον η ανάληψη της υποχρεώσεως προαγωγής του προσφεύγοντος, την οποία περιείχε το υπ' αριθ. 2517 υπηρεσιακό σημείωμα στηρίζεται σε πλάνη περί τα πράγματα, πρέπει να θεωρηθεί ως ανυπόστατη, άκυρη και χωρίς έννομα αποτελέσματα. Η δημοσίευση της ανακοινώσεως κενής θέσεως υπ' αριθ. CC/D/2/83 δεν μετέβαλε καθόλου την κατάσταση, δεδομένου ότι μετά τη δημο-

σίευση αυτή δεν ήταν δυνατό να εκπληρωθεί η εν λόγω αναληφθείσα υποχρέωση παρά μόνο κατά παράβαση των κανόνων του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, και ειδικότερα των άρθρων 29 και 45.

12 Το Ελεγκτικό Συνέδριο αμφισβητεί ότι στην προκειμένη περίπτωση, συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της γενικής αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Πράγματι, δεν μπορεί να υπάρξει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη κατά παράβαση των διατάξεων του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, ο δε προσφεύγων πρέπει να γνώριζε — ή όφειλε να γνωρίζει — ότι δεν συγκέντρωνε τις προϋποθέσεις που όριζε η ανακοίνωση κενής θέσεως υπ' αριθ. CC/D/1/83 και ότι, επομένως, ενδεχόμενη προαγωγή του θα ήταν παράνομη.

13 Τέλος, το Ελεγκτικό Συνέδριο θεωρεί ότι η ΑΔΑ συμμορφώθηκε πλήρως προς την αρχή της χρηστής διοίκησης, δεδομένου ότι επανόρθωσε το σφάλμα, στο οποίο είχε υποπέσει, τηρώντας τη νομιμότητα και λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη το συμφέρον και τις προσδοκίες του προσφεύγοντος.

14 Προς επίλυση της διαφοράς, παρατηρείται, πρώτον, ότι η ΑΔΑ ουδέποτε προέβη σε πράξη προαγωγής του προσφεύγοντος στην εν λόγω θέση και δεν είχε τη δυνατότητα, εφόσον διαπίστωσε την πλάνη της περί τα πράγματα, να προβεί στη βαθμολογική προαγωγή του προσφεύγοντος, δεδομένου ότι η προαγωγή αυτή θα αντέβαινε στους όρους της ανακοινώσεως κενής θέσεως. Η ΑΔΑ δεν είχε, επομένως, άλλη δυνατότητα επιλογής από την επανάληψη της διαδικασίας, πράγμα το οποίο προϋπέθετε αναγκαστικά την ανάκληση της υπόσχεσης που είχε αναλάβει έναντι του προσφεύγοντος. Από αυτό έπεται ότι ο προσφεύγων δεν μπορεί να στηρίξει τα αιτήματά του στην εγκυρότητα της υποχρέωσης αυτής.

15 Δεδομένου ότι ο προσφεύγων ήταν πράγματι ο πλέον αρμόδιος να γνωρίζει ότι δεν συγκέντρωνε τις προϋποθέσεις που όριζε η ανακοίνωση κενής θέσεως δεν μπορεί να βασίσει την προσφυγή του ούτε στην παράβαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, διότι δεν είναι δυνατό να υπάρξει εκ μέρους του δικαιολογημένη εμπιστοσύνη βάσει υποχρεώσεως, η οποία πάσχει από την προπεριγραφείσα πραγματική πλάνη.

16 Όσον αφορά την αιτίαση που στρέφεται κατά της διοικητικής διαδικασίας εν γένει, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ΑΔΑ όφειλε να ενημερώσει τον προσφεύγοντα για την κατάσταση και να τον πληροφορήσει ότι ήταν υποχρεωμένη να ανακαλέσει την υπόσχεσή της, μόλις διαπίστωσε την πλάνη της περί τα πράγματα. Πάντως, εφόσον η

ΑΔΑ παρέσχε πλήρεις εξηγήσεις με την απάντησή της στην ένσταση του προσφεύγοντος και εφόσον, κατά την επανάληψη της διαδικασίας, προσπάθησε επιμελώς να προστατεύσει τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, παρέχοντάς του κάθε δυνατότητα να παραμείνει υποψήφιος και να διαγωνιστεί, τελικά, για την εν λόγω θέση, η τελευταία αυτή αιτίαση δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

17 Για τους λόγους αυτούς, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

18 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 70 του κανονισμού διαδικασίας προκειμένου περί προσφυγών υπαλλήλων των Κοινοτήτων, τα όργανα φέρουν τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Due Pescatore Bahlmann

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 20 Ιουνίου 1985.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του δεύτερου τμήματος

O. Due